

Op zoek naar saaie wethouders

Column
Frans Debets

Rond de energietransitie wordt in Nederland en wereldwijd veel gediscussieerd over wat onze ambitie is, hoe we die moeten aanpakken en wie daarin de leiding moet nemen. Steeds weer wordt benadrukt dat de transitie een enorme verandering betekent en dat alles helemaal anders wordt. Sommige deskundigen hebben het zelfs over een kanteling, waarbij de wereld echt volledig op zijn kop wordt gezet.

De partijen vliegen elkaar in de haren over de doelen voor de toekomst en wat de percentages voor 2030 of 2050 moeten zijn.

De aandacht voor meeslepende strategieën is zo dominant, dat er nauwelijks meer aandacht is voor eenvoudige maar uitvoerbare plannen en voor de stappen die morgen en volgende week gezet kunnen moeten. Saaie maar verstandige

standpunten zijn moeilijk te verdedigen, het speelveld wordt volledig ingenomen door de grote visies en ronkende ambities.

De echte helden zijn degenen die bezig zijn met elektrisch vliegen, de waterstofeconomie, transport via de *hyperloop* en de *smart grids* beheerd met *blockchain*. De verwachting van de komst van deze grote, alles veranderende innovaties is zo groot, dat we voorlopig maar niks doen. Het resultaat is bekend, Nederland komt nauwelijks vooruit met de energietransitie en de CO2-reductie.

Een paar voorbeelden. Oudere huizen zo isoleren dat ze van label C of hoger naar een label B stijgen is niet heel moeilijk en duur, maar de fixatie op de nul-op-de-meter-ambitie is zo sterk dat er nauwelijks iets gebeurt.

Er zijn nog honderdduizenden

woningen waar een oude gasketel staat, vaak aangevuld met stokoude geisers. Een vervanging door een moderne hoogrendementsketel zou veel winst opleveren. Maar wie durft nu te investeren in gas als de gemeenten volhouden dat ze in 2030 al grotendeels gasloos zullen zijn?

De politiek heeft de enorme klus aangenomen om de nieuwe klimaatwet door het wetgevingsproces heen te loodsen. Maar welk Kamerlid heeft nu nog zin om de niet-effectieve regels rond doelmatig energiegebruik eens aan te pakken en te verbeteren? Of betere regels te ontwerpen om warmtelozingen te verbieden?

Er is een brede maatschappelijke beweging geactiveerd om de CO2-reductie in 2020 niet op 20 procent te stellen maar op 25 procent, maar wie houdt zich ermee bezig om de feitelijke reductie, die nu op 13 procent staat, eerst eens naar 14 procent te krijgen?

We spenderen miljarden euro's aan de promotie van het elektrisch rijden, maar het verlagen van de

Welk Kamerlid heeft nu nog zin om de niet-effectieve regels rond doelmatig energiegebruik eens aan te pakken?

maximumsnelheid en het zorgvuldig inzetten van rekeningrijden zou veel effectiever zijn. Maar dat is zo voor de hand liggend en saai dat niemand zich daarvoor wil inzetten.

Zou het helpen als we een Top 100 organiseren voor de saaiste wethouders in Nederland? Degenen die weigeren mee te gaan in de wedloop van onhaalbare doelen en die erin slagen elke dag echte stappen voorwaarts te zetten, komen op de lijst. Iedereen die tijd en geld besteedt aan nieuwe visies, *roadmaps* of kanskaarten wordt gediskwalificeerd. Praten over een stip aan de horizon en projecten die bedoeld zijn om de gemeente op de kaart te zetten leiden tot strafpunten. En de wethouder die bekend dat gasloos en klimaatneutraal in 2030 onmogelijk is, krijgt bonuspunten.

De vijf beste en saaiste wethouders worden benoemd tot voorzitters van de klimaattafels van het klimaatakkoord.

▶ Frans Debets is deskundige op het gebied van duurzame energie